

Pirkanmaan kehitysvammaisten perhehoidon yksikön toimintaohjeen muutokset 1.1.2017 alkaen

PERLTK 13.12.2016 § 117

Sosiaalityön johtaja Marketta Tiihala

Pirkanmaan maakunnallisen kehitysvammaisten perhehoidon yksikön järjestäminen yhteistoimintana 1.1.2014 alkaen – sopimus on hyväksytty Pirkanmaan kuntien lautakunnissa ja yksikön toimintaohje on tullut voimaan 1.1.2014. Toimintaohje on hallinnollinen ohje siitä, miten maakunnan alueella toteutetaan kehitysvammaisten henkilöiden toimeksiantosopimussuhteista perhehoitoa.

Laki perhehoitolain muuttamisesta (510/2016) on tullut voimaan 1.7.2016. Muutokset koskevat lain 7 §, 10 §, 13 §, 15 §, 16 § ja 23 §. Yksikön ohjausryhmän kokouksessa 15.11.2016 käsiteltiin uudesta laista johtuvia muutoksia perhehoidon toimintaohjeeseen. Lisäksi käsiteltiin muita esiin nousseita asioita, joita on tarpeen muuttaa maakunnallisessa toimintaohjeessa.

Perhehoitolain (263/2015) 15 a §:n (510/2016) mukaan kunnan on tarvittaessa järjestettävä toimeksiantosopimuksessa sovittavalla tavalla perhehoitajalle hyvinvointi- ja terveystarkastuksia sekä hänen hyvinvointiaan tukevia sosiaalihuoltolain (1301/2014) mukaisia palveluja. Päätoimiselle perhehoitajalle mahdollisuus vapaaehtoiseen hyvinvointi- ja terveystarkastukseen on järjestettävä vähintään joka toinen vuosi. Hyvinvointi- ja terveystarkastuksen tekee perhehoitoon liittyviin erityiskysymyksiin perehtynyt terveydenhuollon ammattihenkilö, kuten terveydenhoitaja. Ohjausryhmä esittää, että tarkastukseen ovat oikeutettuja kaikki perhehoitajat, jotka eivät ole työterveyshuollon piirissä. Ohjausryhmä esittää, että tarkastukset järjestetään keskitetysti kehitysvammaisten perhehoidon yksikön kautta ja ne sisällytetään yksikön tämän hetkiseen budjettiin. Hyvinvointi- ja terveystarkastukset ostetaan yksityiseltä palveluntuottajalta, jota ei tarvitse kilpailuttaa, koska palvelun osto jää alle kilpailutusrajan.

Perhehoitolain (263/2015) 16 § (510/2016) määrittää, että 1.1.2017 alkaen hoitopalkkiota maksetaan perhehoidossa olevaa henkilöä kohti kalenterikuukaudessa vähintään 784,03 euroa. Ohjausryhmä esittää, että pitkäaikaisen perhehoidon palkkio maksuluokka yksi 742,39 € kuukaudessa nostetaan lain mukaisesti 784,03 € kuukaudessa.

Perhehoitolain (263/2015) 23 § (510/2016) määrittää, että kunnan tai kuntayhtymän on ryhdyttävä toimenpiteisiin ennen lain

voimaantuloa tehdyn toimeksiantosopimuksen tarkistamiseksi siten, että se vastaa lain säännöksiä viimeistään kuuden kuukauden kuluttua lain voimaantulosta. Kehitysvammaisten perhehoidon toimeksiantosopimus pohja päivitetään vastaamaan nykyistä perhehoidon lainsäädäntöä.

Pirkanmaan kehitysvammaisten perhehoidon yksikön toimintaohjetta on päivitettävä, kun voimaan tulee lakimuutoksia tai perhehoidon järjestäminen edellyttää teknisiä muutoksia toimintaohjeeseen. Ohjausryhmä esittää lautakunnalle, että tekniset ja lakimuutoksista johtuvat muutokset Pirkanmaan kehitysvammaisten perhehoidon toimintaohjeeseen voidaan kirjata suoraan toimintaohjeeseen ilman erillistä lautakuntakäsittelyä ohjausryhmän päätöksellä.

Pirkanmaalla peritään kehitysvammaisten erityishuoltona järjestettävästä pitkäaikaisesta perhehoidosta Asiakasmaksulain 7 c §:ssä säädetty laitoshoidon maksu. Pitkäaikaisen perhehoidon asiakasmaksu on kohtuuttoman suuri verrattuna muihin asumispalveluihin. Kuntien tavoitteena on lisätä perhehoidon määrää ja asiakasmaksun suuruus on osittain esteenä perhehoitoon sijoittamiselle. -

Asiakas maksaa perhehoidossa laitoshoitoon normaalisti sisältyviä asioita itse, kuten terveydenhuoltomenonsa ja lääkkeensä. Laitoshoidon maksun minimikäyttövara (107 €/kuukaudessa) ei yleensä riitä kohtuulliseen elämiseen. Mikäli minimikäyttövara ei riitä terveydenhuoltomenoihin ja lääkekuluihin, kunta alentaa asiakkaan asiakasmaksua asiakasmaksulain 11 §:n perusteella. Asiakkaiden kannalta olisi suotavaa ja oikeudenmukaista, että kohtuullinen toimeentulo ei jää asiakasmaksualennuksen varaan. Perhehoidosta perittävien asiakasmaksujen jälkeen asiakkaalle pitäisi jäädä riittävästi rahaa tavanomaisiin elämän menoihin, joista hänen perhehoidossa on tarkoitus lähtökohtaisesti vastata itse. Tällä hetkellä asiakasmaksujen alentaminen työllistää kuntien työntekijöitä.

Kuntaliitto ja STM ovat määritelleet erityishuoltona järjestettävän perhehoidon asiakasmaksun seuraavasti: Kehitysvammaisten erityishuollosta perittävät perhehoidon maksut määräytyvät sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuista annetun lain (734/1992) 4 §:n 2 momentin mukaan. Mikäli perhehoito on sisällytetty kehitysvammaisen henkilön erityishuolto-ohjelmaan, on erityishuolto maksutonta tietyin laissa mainituin poikkeuksin, mutta ylläpidosta voidaan periä maksu. Ylläpitomaksun suuruutta ei ole määritelty laissa.

Kehitysvammaisten pitkäaikaisesta perhehoidosta ei voida periä Asiakasmaksulain 7 c §:ssä säädettyä laitoshoidon maksua. Asiakasmaksu tulee muuttaa ylläpitomaksuksi. Pirkanmaan

kehitysvammaisten perhehoidon yksikössä on tehty kahden vuoden aikana perusteellinen selvitys erityishuoltona järjestettävän perhehoidon ylläpitomaksusta. Asiassa on konsultoitu STM:n neuvottelevaa virkamiestä Anne-Mari Raassinaa, Kuntaliiton erityisasiantuntija Pirjo Poikosta, Perhehoitoliiton kehittämispäällikkö Maria Kuukkasta, Kelaa, Kuusikkokuntaa, perhehoidon järjestäjiä ympäri Suomea sekä kuntien sosiaalityöntekijöitä.

Tehdyn selvityksen perusteella ohjausryhmä esittää, että kehitysvammaisten pitkäaikaisen perhehoidon ylläpitomaksu on 481,50 € kuukaudessa. Ylläpitomaksu sisältää vuokran, ateriat sekä ylläpidon.

Vuokran suuruus on 131,50 €/kk (sis. vesi ja sähkö). Vuokran osuus ylläpitomaksusta on määriteltä Kelan eläkkeen saajan asumistuen kriteerien mukaan seuraavasti: perusomavastuu 51,31 €/kk ja vuokrasta 15 % on 80,19 € / kk (laskettu Kelan katsomasta enimmäisasumiskulusta 534,58 €/kk, Valtioneuvoston asetus eläkkeensaajan asumistuen määräytymisperusteista 2016).

Perhehoidon ateriamaksu on enintään 300 €/kk ja ylläpitomaksupäätöstä tehdessä otetaan huomioon asiakkaan yksilöllinen tilanne ateriamaksun osalta. Ohjausryhmä esittää kokopäiväaterian hinnaksi 10 € ja osapäiväaterian hinnaksi 5 €. Näitä maksuja käytetään määriteltäessä perhehoidon ateriamaksuja. Perhehoidossa olevalta asiakkaalta ei peritä työ- ja päivätoiminnan ateriamaksuja. Ylläpidon osuus maksusta on 50 €/kk (sis. siivousaineet, hygieniaan liittyvät pesuaineet, vessapaperi). Perhehoidossa oleva asiakas maksaa omat terveydenhuoltomenonsa itse. Mikäli hänen omat varansa eivät riitä, hän voi hakea toimeentulotukea asuinkunnasta. Ohjausryhmä esittää, että kehitysvammaisten pitkäaikaisesta perhehoidosta perittävä ylläpitomaksu otetaan käyttöön 1.1.2017 alkaen.

Pirkanmaan kehitysvammaisten perhehoidon yksikön toimintaohjeen liitteen 1 perhehoidon maksut tarkastetaan indeksikorotuksilla 1.1.2017 alkaen STM:n ilmoituksen mukaisesti. Vuoden 2017 perhehoidon maksut ovat liitteessä 1.

Liitteet

nro 15, 16, 17 ja 18 / Perusturvaltk 13.12.2016
- Pirkanmaan kehitysvammaisten perhehoidon yksikön toimintaohje 1.1.2017 alkaen (liitteet 1-3)
- Pirkanmaan kehitysvammaisten perhehoidon toimeksiantosopimus
- Perhehoitolaki 263/2015
- Kuntainfo 11/2016

Lisätiedot

sosiaalityön johtaja Marketta Tiihala, puh 050 561 1037, etunimi.sukunimi@ylojarvi.fi

Terveys- ja sosiaalijohtaja ehdottaa:

Perusturvalautakunta päättää, että

- 1) perhehoitajalle, joka ei ole työterveyshuollon piirissä, mahdollisuus vapaaehtoiseen hyvinvointi- ja terveystarkastukseen on järjestettävä vähintään joka toinen vuosi, että
- 2) hyvinvointi- ja terveystarkastukset järjestetään keskitetysti maakunnallisen perhehoidon yksikön kautta, että
- 3) pitkäaikaisen perhehoidon hoitopalkkio maksuluokka nostetaan lain mukaisesti 784,03 € kuukaudessa, yksi että
- 4) kehitysvammaisten perhehoidon toimeksiantosopimus päivitetään vastaamaan nykyistä perhehoidon lainsäädäntöä, että pohja
- 5) tekniset ja lakimuutoksista johtuvat muutokset Pirkan kehitysvammaisten perhehoidon toimintaohjeeseen voidaan kirjata suoraan toimintaohjeeseen ilman lautakuntakäsittelyä ohjausryhmän päätöksellä, maan seen erillistä että
- 6) erityishuoltona järjestettävän pitkäaikaisen perhehoidon asiakasmaksu muutetaan ylläpitomaksuksi, että
- 7) ylläpitomaksun suuruus on 481,50 € kuukaudessa ja se sisältää vuokran, ateriat sekä ylläpidon ja että
- 8) muutokset tulevat voimaan 1.1.2017 alkaen.

Päätös

Hyväksyttiin.
